

Dopis občanů zemí NATO: výzva ke společnému obrannému fondu pro Ukrajinu.

Vážený pane premiére,

píšeme Vám i dalším premiérům a prezidentům členských zemí NATO, abychom vyjádřili své hluboké znepokojení ohledně nedostatečného financování evropské a ukrajinské obrany. Jsme občané EU a NATO a chceme podpořit silnou společnou odpověď na hrozbu ruské války. Když se podíváme do nedávné minulosti, takový společný problém byl řešen například během pandemie a po ní, kdy EU dokázala vytvořit finanční nástroj v hodnotě 800 miliard eur na pomoc svým ekonomikám.

Nyní jsme v ještě větším nebezpečí a obáváme se nedostatku takové rozhodné odpovědi. Ukrajina již více než 2 roky statečně vzdoruje ruské agresi. Podporuje evropskou obranu svou krví a nežádá po nás, abychom platili tuto nejvyšší cenu. Žádají pouze dostatečnou materiální podporu. A jaká je odpověď zemí EU a NATO? Vidíme nedostatečné a nestabilní financování, Ukrajina musí znovu a znovu žádat o každý jednotlivý dar obranného systému na ochranu svých měst, ochranu životů. Tyto systémy přicházejí pozdě, a ne v potřebném množství. Elektrická síť Ukrajiny je zdecimovaná a rychle se bude blížit zima. Je důležité naplno pochopit, že Ukrajina skutečně brání Evropu a my musíme jednat rozhodně, abychom bránili základní pravidla, lidskost i naši vlastní bezpečnost. Nezapomínejme, že s nadcházejícími volbami v západních zemích – zejména v USA – jsou spojena rizika. Proto si nesmíme myslet, že NATO nás bude vždy chránit bez našich vlastních správných a včasných rozhodnutí.

Podporujeme proto plán generálního tajemníka NATO Jense Stoltenberga vytvořit společné financování obrany Ukrajiny ve výši **minimálně** 40 miliard eur ročně. Jak naznačil, mnohem rozumnější je mít větší fond. Například estonské ministerstvo obrany vypočítalo, že pokud západní země investují jen 0,25 % HDP ročně (120 miliard eur ročně), bude Rusku jasné, že válka pro ně nemůže úspěšně pokračovat. Je důležité opakovat, že HDP zemí NATO je více než 20krát větší než to ruské.

Cílem by mělo být vytvoření společného obranného fondu pro Ukrajinu v částce přibližně 120 miliard eur ročně. K tomu je třeba prozkoumat všechny následující možnosti:

- Globálně zmrazená ruská aktiva: zabavit je, nebo získat společný dluh krytý těmito prostředky (to se již částečně děje přes iniciativu zemí G7, děkujeme).
- Možnosti společného dluhu: získat dostatečné zdroje na finančních trzích. **Jedná se o variantu ideálně spojenou s diskusí o společném dluhu (eurobondech) v rámci zemí EU a některé varianty dokonce ani nevyžadují jednomyslnou podporu.**
- Přímo alokovat část zdrojů ze státních rozpočtů.
- Přesměrovat financování z EU nebo jiných mezinárodních rozpočtů.
- Prozkoumat další možnosti financování obrany Ukrajiny a Evropy.

Návrh nelze považovat za výzvu „poskytnout dary“ nebo „přesměrovat finanční prostředky daňových poplatníků“. Je to naopak výzva k co nejefektivnějšímu využití společných možností a prostředků pro odvrácení mnohem vyšších ztrát. Tento plán na ukončení války (jediný reálný mírový plán) je příležitostí, jak pro daňové poplatníky ušetřit obrovské náklady díky co nejrychlejšímu konci války. A co je nejdůležitější, čím rychleji zareagujeme, tím více lidských životů zachráníme. Je to obrana zdaleka nejen lidí v Ukrajině, ale také v dalších západních zemích ohrožených ruskými válečnými plány.

Doufáme, že uvedené informace velmi moudře posoudíte a že naleznete podporu pro nezbytný nástroj financování obrany.

S úctou,

Podepsáni:

Michal Majzner, projektový koordinátor

Tereza Boučková, spisovatelka a signatářka Charty 77

Kateřina Šírová, speciální pedagog

Jiří Padevět, nakladatel a spisovatel

Václav Němec, filosof, spisovatel

Lucie Javůrková, neziskový sektor

Fedor Gál, sociolog, spoluzakladatel Verejnosť proti násiliu

David J.V. Schöbl, režisér a producent

Iniciativy, které vyjádřily podporu:

Občanský rozcestník

Síť Aktivních Občanů Hradec Králové

Radka Kadaň

Systemický institut

Kohonevolit.cz

Pražská kaviareň

Středoškolský sněm

Koordinace otevřeného dopisu v zemích NATO:

- [Letter by NATO countries citizens: call for joint defense fund for Ukraine.](#)
- [Network of NATO countries citizens](#)

Příklady zdrojů informací pro referenci:

1. Evropský fond pro obnovu a odolnost (800 miliard eur)
https://commission.europa.eu/news/recovery-funds-continue-drive-positive-change-and-support-eu-economy-2024-02-21_en
2. Jak Západ pomáhá Ukrajině nebude stačit k vítězství <https://www.politico.eu/article/how-west-help-ukraine-not-enough-win-war-russia/>
3. HDP NATO vs. Rusko <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/new-atlanticist/nato-at-75-the-alliances-future-lies-in-ukraines-victory-against-russia/>
4. Estonský plán <https://obcanskyrozcestnik.cz/estonia-plan-for-ukraine/>